Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri K?sa Formu (Y?YE-II-K)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri K?sa Formu (Y?YE-II-K)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32762

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri K?sa Formu (Y?YE-II-K), orijinal ?ngilizce ad?yla Experiences in Close Relationships Inventory (ECR) ölçe?inin Türkçe adaptasyonunun k?salt?lm?? bir versiyonudur. Bu ölçek, özellikle örgütsel ve yönetim ara?t?rmalar? gibi uygulamal? alanlarda yeti?kin ba?lanma boyutlar?n? (Kayg? ve Kaç?nma) h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amac?yla psikometrik aç?dan de?erlendirilmi?tir. Çal??ma, Y?YE-II-K'n?n yap?sal geçerlili?ini ve güvenilirli?ini inceleyerek, k?sa formun uzun formla yüksek korelasyon gösterdi?ini ve ilgili psikolojik yap?larla uyumlu oldu?unu ortaya koymu?tur.

K?sa form, ara?t?rmac?lara zaman ve maliyet avantaj? sa?larken, ba?lanma stillerinin etkilerini inceleyen çal??malarda kullan?lmak üzere sa?lam ve geçerli bir araç sunmaktad?r. Ölçek, bireylerin yak?n ili?kilerdeki duygusal deneyimlerini ve davran??sal e?ilimlerini de?erlendirir.

Anahtar Kelimeler

Yak?n ?li?kiler, Ba?lanma Teorisi, ?li?ki Kayg?s?, ?li?ki Kaç?nmas?, Y?YE-II-K, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Örgütsel Ara?t?rmalar.

Yazarlar

Ömer Lütfi ANTALYALI, A. S. Özkul

Amaç

Y?YE-II-K'n?n temel amac?, yeti?kin ba?lanma boyutlar?n?, özellikle de **kayg?** ve **kaç?nma** e?ilimlerini, daha az madde kullanarak ölçmektir. Bu k?sa form, özellikle zaman k?s?tlamas? olan veya geni? örneklem gruplar?yla çal???lan örgütsel ve yönetim ara?t?rmalar? ba?lam?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in, bu spesifik alanlarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak hizmet vermesi hedeflenmi?tir.

Ara?t?rmac?lar, k?sa formun uzun formun psikometrik kalitesini koruyarak, uygulama kolayl??? sa?lamas?n? amaçlam??lard?r. Bu sayede, ba?lanma teorisinin örgütsel davran??, liderlik ve i?yeri ili?kileri gibi alanlardaki etkilerinin incelenmesi kolayla?m??t?r.

Yap?

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri K?sa Formu (Y?YE-II-K), Ba?lanma Teorisi çerçevesinde tan?mlanan iki temel yeti?kin ba?lanma boyutunu ölçmektedir: **?li?ki Kayg?s?** ve **?li?ki Kaç?nmas?**. Bu iki boyut, bireylerin yak?n ili?kilerde kendilerini ne kadar rahat hissettiklerini ve partnerlerine ne kadar güvendiklerini yans?t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaç?nma Boyutu: Bireyin yak?nl?k kurmaktan duydu?u rahats?zl??? ve ba?kalar?na ba??ml? olmaktan kaç?nma e?ilimini ifade eder.
Kayg? Boyutu: Bireyin yak?n ili?kilerde terk edilme veya onaylanmama korkusunu, partnerinin eri?ilebilirli?inden duydu?u endi?eyi ve a??r? yak?nl?k aray???n? ifade eder.

Geçerlik

Y?YE-II-K formunun geçerlili?ini tespit etmek amac?yla kapsaml? psikometrik analizler yap?lm??t?r. Ba?lang?çta, ölçe?in yap? geçerlili?i, beklenen iki faktörlü yap?y? do?rulamak için faktör analizi ile incelenmi?tir. Yap?lan analizler, teorik yap?n?n ölçek taraf?ndan ba?ar?l? bir ?ekilde temsil edildi?ini göstermi?tir.

Ölçüt Ba??nt?l? Geçerlik çal??malar? kapsam?nda, k?sa formun "Y?YE-II uzun formu" ile korelasyonu incelenmi? ve yüksek düzeyde bir ili?ki tespit edilmi?tir. Ayr?ca, ölçe?in **uyum geçerlili?i** için ?u ölçekler kullan?lm??t?r: "özsayg?", "onaylanmama kayg?s?", "ayr?l?k kayg?s?", "ba?kalar?n? memnun etme", "yaln?zl?ktan ho?lanma", "ili?kilerde mutluluk", "ili?ki motivasyonu" ve "arkada?larla ili?ki memnuniyeti". Bu analizler sonucunda, Y?YE-II-K'n?n literatürdeki ilgili yap?larla beklenen düzeyde uyum sa?lad??? görülmü?tür. Son olarak, ölçe?in **sosyal be?enirlik** (sosyal istenirlik) ile ili?kisi incelenmi? ve genel geçerlilik bulgular?n?n oldukça tatmin edici düzeyde oldu?u sonucuna ula??lm??t?r.

Güvenirlik

Y?YE-II-K'n?n iç tutarl?l?k güvenilirli?i, **Cronbach Alfa Katsay?s?** kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in her iki alt boyutu için de yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir:

Kaç?nma alt ölçe?inin Cronbach alfa katsay?s?: **0,87**.
Kayg? alt ölçe?inin Cronbach alfa katsay?s?: **0,84**.

Bu de?erler, k?sa formun bilimsel ara?t?rmalarda kullan?lmaya uygun, tutarl? ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla faktör analizi (muhtemelen do?rulay?c? veya aç?klay?c?) uygulanm??t?r. Bu analiz, Y?YE-II-K'n?n orijinal uzun formunda oldu?u gibi, kuramsal olarak beklenen iki faktörlü yap?y? (Kaç?nma ve Kayg?) ba?ar?l? bir ?ekilde ortaya koydu?unu göstermi?tir. Faktör yükleri, maddelerin ilgili alt boyutlara anlaml? ve tutarl? bir ?ekilde yüklendi?ini kan?tlam??t?r. Bu bulgular, k?sa formun teorik çerçeveye uygun olarak ba?lanma boyutlar?n? ay?rt edebilme yetene?ini desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Derecelendirme: 7'li Derecelendirme Yöntemi kullan?lmaktad?r:

1 = **Beni hiç tan?mlam?yor.**
4 = **Beni orta düzeyde tan?ml?yor.**
7 = **Beni tam tan?ml?yor.**

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Özellikle örgütsel ve yönetim ara?t?rmalar? ba?lam?nda çal??an veya ili?ki ya?ayan yeti?kinler).

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Yeti?kin Popülasyon)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, yak?n ili?kilerdeki ya?ant?lar? de?erlendirdi?i için genel yeti?kin popülasyonuna yöneliktir, ancak adaptasyon çal??mas? örgütsel ara?t?rmalar için yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Ba?lanma, Kaç?nma Boyutu, Kayg? Boyutu, Psikometrik De?erlendirme, Güvenirlik, Sosyal Be?enirlik, ?li?ki Memnuniyeti, Özsayg?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ömer Lütfi ANTALYALI

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Sa?lanmam??t?r.

Kurum E-posta Adresleri: omerantalyali@sdu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?leti?im: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Ömer Lütfi ANTALYALI ile omerantalyali@sdu.edu.tr adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Bilgi sa?lanmam??t?r.

Test Y?l? (Adaptasyon): 2016

Kaynaklar

Antalyal?, Ö. L., ve Özkul, A. S. (2016). Örgüt ve yönetim ara?t?rmalar? için yak?n ili?kilerde ya?ant?lar evanterinin k?sa formunun (Y?YE-II-K) psikometrik aç?dan de?erlendirilmesi. Balkan Sosyal Bilimler Dergisi, Özel Say?, ss. 640-655.

Makalenin DergiPark linki: dergipark.org.tr

The original PDF can be downloaded here: yakin-iliskilerde-yasantilar-envanteri-kisa-formu-yiye-ii-k-toad.pdf

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri K?sa Formu (Y?YE-II-K) Maddeleri

A?a??da, ölçe?in yap?s?n? temsil eden örnek maddeler sunulmu?tur:

1-Özel duygu ve dü?üncelerimi yak?nla?t???m arkada?lar?mla payla?mak konusunda kendimi rahat hissederim. (Kaç?nma)
9-Yak?nla?t???m arkada?lar?m?n zamanla benden uzakla?acaklar? endi?esine kap?l?r?m. (Kayg?)

ARABPSYCHOLOGY.COM